

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบส่วนร่วม ในการพัฒนาและติดตามการสร้างเสริมค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียนทำโครงการ อาชีพที่ชุมชนมีส่วนร่วมและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนและชุมชนในการดำเนินโครงการ อาชีพที่ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนแม่เจดีย์วิทยาคม อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงรายที่เลือกทำ โครงการอาชีพทางการเกษตรกรรมจำนวน 54 คนเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา ผู้มีส่วนร่วมใน กระบวนการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้วิจัย นักเรียน ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นใน เขตพื้นที่บริการทางการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ แบบเรียงความ แบบบันทึก การสังเกต แบบสอบถามความคิดเห็น แบบบันทึกการเรียนของนักเรียน แบบสอบถามเมื่อจบ บทเรียนและแบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่และร้อยละ จากการวิเคราะห์เนื้อหาตามขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

กระบวนการวิจัยที่ใช้ในครั้งนี้ มีทั้งหมด 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นช่วงของการเตรียมการ วิจัย ตอนที่ 2 เป็นช่วงของการดำเนินการวิจัยซึ่งประกอบด้วย 3 ชั้นคือ ชั้นที่ 1 ชั้นวางแผน ชั้นที่ 2 ชั้นปฏิบัติและรวบรวมข้อมูล ชั้นที่ 3 ชั้นทบทวนและประเมินผลเพื่อปรับแผน ตอนที่ 3 เป็นช่วง ของการสิ้นสุดการวิจัยโดยมีการนำเสนอนิทรรศการ โครงการอาชีพที่เน้นแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิจัยพบว่า ในการทำโครงการอาชีพของนักเรียนนั้นยังมีการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่คุ้มค่า ไม่ประหยัดและใช้อย่างสิ้นเปลืองรวมทั้งยังไม่มีการแลกเปลี่ยนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ เครื่องมือและความรู้ต่าง ๆ แก่กัน หลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงแล้วได้นำไปประยุกต์ใช้ในโครงการปรากฏว่า นักเรียนมีการใช้จ่ายในโครงการ อย่างประหยัด มีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า มีการแลกเปลี่ยนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และความรู้ ต่าง ๆ นำเศษสิ่งเหลือใช้ในโครงการมาใช้ประโยชน์ ปรึกษากับคนในครอบครัวและภูมิปัญญา ท้องถิ่นมากขึ้น โดยทุกคนในครอบครัวให้ความร่วมมือสนับสนุน ส่วนความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนและครูผู้สอนเป็นไปในทางบวกและความคิดเห็นของ ชุมชนที่มีต่อการทำโครงการอาชีพของนักเรียนก็เป็นทางบวกเช่นเดียวกัน

The purposes of this research were to study the result of using participatory action research on the developing and monitoring of self-sufficient economy values enhancement through students' vocational projects works that were based on community participatory approach, and to determine the students' and community's opinion on working for vocational project using the idea of self-sufficient economy. Samples were 54 Mattayom 5 students in the second semester of Mae Jedee Wittayakhom School, Amphur Wieng Papao, Chiang Rai Province. Participants for this research process included the researcher, students, parents and relatives, neighbors, local wisdom resource persons within education jurisdiction. Tools for this study were essay forms, interview form, questionnaires, students' record sheets, and semi-structured interview guide. The data was analyzed using frequency , percentage and content analysis.

Research process included 3 main stages, 1) preparatory stage, 2) implementation and data collection stages. The last stages was the final research process which included exhibition on vocational project based on the concepts of self-sufficient economy.

The study finds that vocational projects done by the students were not very cost-effective. Materials and budget were wasted. Seedlings and breeding stocks, tools, and knowledge were not exchanged. However, after the concepts of self-sufficient economy were introduced to the students, improvements were found in several areas. Unnecessary expenses were found to decrease. Tools are utilized to their full capacity as well as recycles and reuses of wastes. Seedlings and breeding stocks, as well as knowledge and information were better exchanged. Students gained more consults and supports from their family and local wisdom resource persons. The students have positive opinions towards the contents, teaching and learning activities, and the teacher. The community's opinions towards students' vocational projects were positive as well.